

SKINIUK, BUM BUM

– SENELI, KĄ MAN DARYTI? Dabar aš turiu tiek žaislų, kad net nebenoriu užaugti. Toks kaip mano sesuo...

Jorio sesutei Eglei jau rūpėjo kuo madingiau apsirengti, pasidažyti, apsikirpti. Tėvai jai buvo nupirkę dviratį, Joris jos nebepasivydavo paspirtuku, nors mokykloje buvo laimėjęs paspirtukų lenktynėse. Dabar jis turėjo išmanųjį telefoną ir pats buvo nekvailas.

Tą vasarą Eglė su tėvais buvo išvažiavusi į Graikiją. O Joris mielai sutiko pagyventi kaime ir šio bei to pasimokyti iš savo senelio Teodoro. Gimtadienio proga Joriui tėvas dovanojo žiūronus. Žinojo, kad sūnus norėtų būti seklys. O kas darosi mieste, Joris galėjo matyti ir be žiūronų.

– Seneli, kai tu buvai toks kaip aš, ką jūs darydavot, kai dar nebuvo interneto nei išmanesnio telefono? Gal net paspirtuko neturėjai...

– Turėjau. Arklį. Kai norėdavau joti, jis man vis taikėsi įspir-
ti. Aš jį paglostęs sakydavau: „Tu nebūsi žirgas, kol tavęs ne-
apžergsiu...“ Susitarėm, apžergiau.

– Tu jau tikriausiai buvai didelis, kaip mūsų Eglė. Man įdo-
mu, ką jūs darėt, kai tu buvai toks kaip aš, – nesiliovė klausi-
nėjęs Joris.

– Mes, vaikai, labiausiai mėgdavom slėpynes. Atsimeni? –
Teodoras šyptelėjo čia pat sėdinčiai ir mezgančiai senelei So-
fijai. – Susirinkdavom prie jos klojimo ir išsiskaičiuodavom:
vienuli, druli, truli, keruli... Kuriam likdavo „pėds“, tas turė-
davo va šitaip, įsikniaubęs į duris, garsiai suskaičiuoti iki tris-
dešimt. Kiti per tą laiką išsislapstydavo. Jei kur pamatei tokį
slapuką, turi pasakyti jo vardą ir tris kartus pabelsti į kluono
duris. O jeigu kuris nesurastas pribėgęs sušukdavo: „Skiniuk,
bum bum!“ – tada turėdavai vėl viską – iš naujo...

– O kas tas skiniukas?

– Skiniukas tas, kuris ieško. Suradęs ir pasakęs jo vardą kaip
ir nuskina jį. Šito ieškoti jau nebereikės.

– Dabar klausykis, – perspėjo Jorį senelė. – Toliau šnekėda-
mas Teodoras tau kai ką pameluos.

– Tikriausiai tu pati atsimeni, – nesutiko senelis. – Vieną
kartą pastebėjau tave susitūpusią už karvės, kitą sykį – net įli-
pusią į traktorių. Bet apsimečiau, kad nematau, kad vis dar te-
beieškau. Tegul pribėgusi pasako: „Skiniuk, bum bum...“ Man
buvo įdomu, kur tu dar sugalvosi pasislėpti.

– Gal ir teisybė, Jori... – nusileido senelė Sofija. – Jeigu jis
nebūtų taip daręs, nebūtų ir tavęs, ir aš čia nesėdėčiau.

Tai sakydama ji šiek tiek susijaudino, baltų vilnionių siūlų
kamuolys išsprūdo senelei iš rankų ir nuriedėjo Teodorui prie
kojų.

Senelis, gal prisiminięs kitokias vaikystės išdaigas, tą kamuolį paspyrė Joriui, o šis parideno senelei.

Sofija jį pakėlusį tarė:

– Na, va... Dabar mes – lyg Švenčiausioji Trejybė: Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia...

Teodoras buvo baltai pražilęs, barzdotas, seniai nesikirpęs. Visai kaip Dievulis paveiksluose.

– Tu čia gražiai mus palyginai, – pagyrė senele.

– Palyginau. Ir nematei, kaip aš triskart nusispjoviau.

– O kodėl? Dvasia neturi spjaudytis.

– Vis prisibijau, kad koks velnias į tavo neįlįstų.

– Dvasele, Žąsele, ir tu jį tarpais įsileidi.

– Aš tau ne žąselė.

– O man Žąselė gražiau negu Zoselė. Dar vaikas būdamas tavo suradau, Viešpaties Dievo iki šiol tebeieškau.

Joriui staiga šovė kvaila mintis: gal jam žiūronus paskolinti...

O žiūronų iš tiesų jiems netrukus prireikė. Senelė po pietų išsiruošė grybauti. Atėjo vakaras, o ji vis negrįžta. Mobiliojo telefono neturi, rodos, pasiklysti ji negalėjo, tai gal Sofijai koks priepuolis?

Senelis vis labiau nerimaudamas patarė Joriui pasiimti žiūronus, ir jiedu išėjo ieškoti grybautojos. Miške šūkavo, ūbavo, bet niekas niekur neatsiliepė. Joris pastebėjo čia vieną, čia kitą supjaustytą lepšį ir net baravyką. Senelė turėjo peilį ir išrovusi grybą žiūrėdavo, ar jis nesukirmijęs. Gal jo neverta dėti į krepšį.

Vienoj įkálnėj Joris pro žiūronus pamatė tarp medžių klydinėjančią senele. Teodoras pradėjo šaukti:

– Sofija, Sofija! Žąsele!.. Ko tu ten ieškai?

Toji atsiliepė, bet balsas jiems pasirodė nedraugiškas. Kai jiedu priėjo arčiau, senelė buvo iš tikrųjų kažko supykus, atrodė susenus, pasikeitus.

– Velnias! Gyvatė, nekeikiant!..

– Kur ta gyvatė? Kur tu ją radai? – klausinėjo senelis.

– Negi nematai, kad aš be dantų!

– Tai kas tau juos?..

– Kas, kas... Kas iškas, tas ir sules. Radau tokių skanių mėlynių. Daktarė man patarė valgyti jų kuo daugiau. Aš čia net žiaunas, plokšteles, kad nereiktų kramtyti, išsiėmiau. Pasidėjau kažkur ant samanėlių ir neberandu. Kiba pats velnias nujojo, ne kitaip.

Teodoras ir Joris ėmė dairytis – gal ant kokio kelmo ar ant samanų kupsto... Negi kokia varna būtų nusinešus?

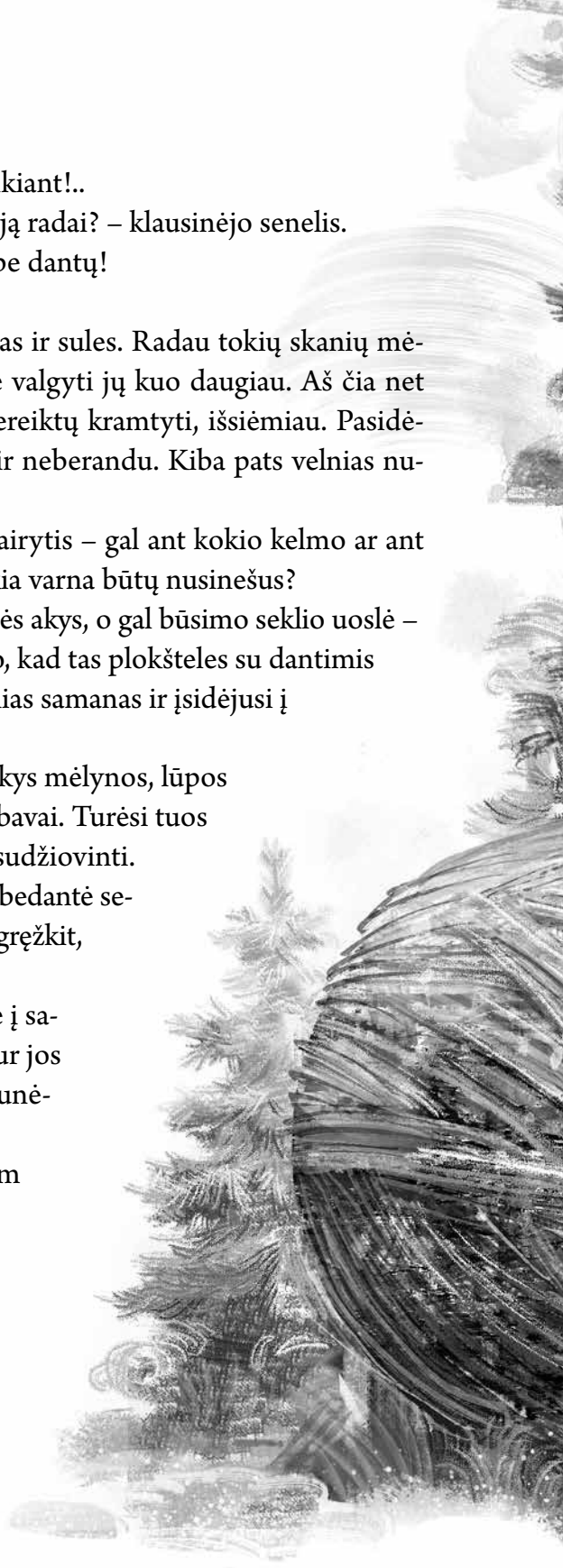
Ir čia Joris – gal šviesesnės akys, o gal būsimo seklio uoslė – lyg ir pamatė, lyg ir atspėjo, kad tas plokšteles su dantimis senelė yra suvyniojusi į žalias samanas ir įsidėjusi į pintinę su grybais.

– Ak tu mano Žąsele! Akys mėlynos, lūpos dar mėlynesnės... Nusigrybavai. Turėsi tuos grybus Joriui iškepti arba sudžiovinti.

– Iškepsiu, – sušvapsėjo bedantė senelė Sofija. – O dabar nusigręžkit, nežiūrėkit.

Ji abi plokšteles nusivalė į savo skarelę, įspraudė ten, kur jos turėjo būti, ir iš karto pajaunėjusi šūktelėjo:

– O dabar... Skiniuk, bum bum! Aš vėl atsiradau.

KAITAU KUKU

MELNRAGIS BUVO IŠRADINGAS gamtos ir geografijos mokytojas, bet ne itin gerbiamas auklėtinių. Kam jiems ta botanika ar zoologija? Gal tik poilsis nuo fizikos ar matematikos.

Melnragį dėl jo pavardės penktokai vadino Melagiu. Mokytojas tai žinodamas nepyko. Aiškino, kad latvių „melns“ yra juodas, kilęs iš lietuviško būdvardžio „mėlynas“. Ta pačia proga Melagis ragino labiau domėtis mūsų kaimynais. O latvius derėtų vadinti pusbroliais.

Penktokų auklėtojas jautė, kad vaikams tų pamokslų klausytis nuobodu. Kai kurie pasidėję ant kelių jau maigo savo išmaniųjų mygtukus. O galiniam suole sėdintis Žvirblinas pasididžiuodamas išsitraukė savo planšetę.

Tai matematikos mokytoja visai netyčia Žvirblį pavadino Žvirblinu. Norėdama sudrausminti šį nemenko viršininko sūnų, prasarė:

– Norėčiau prie lentos pakviesti Žvirb...

Ir staiga susitvardžiusi ištarė jo vardą:

– Liną... Įdomu, kaip jis tą lygtį išspręstų be kompiuterio.

Tie išdykėliai penktokai kartą Melnragio kėdę apvarvino rašalu, o kitą sykį prie lentos padėjo aliejuje išmirkytos kreidos. Buvo linksma, kai Melagis mėgino užrašyti kažkurio gyvūno pavadinimą.

Pirmame suole sėdėjo Gintė, kuriai Žvirblinas kartą pasakė:

– Ko tu tokia išraudus, lyg būtum pabučiuota.

– Išsigalvoji...

– Galvoju, taip... Norėčiau kada nors pabučiuoti.

Gintė iš tikrųjų paraudo. Ji pasijuto pamaloninta. Todėl sutiko per Melnragio pamoką arčiau paridenti plastiko butelį su Žvirblino sugautu garsiai dūzgiančiu širšūnu. Mokytojas ne iš karto suprato, iš kur čia toks garsas. Gal kurio nors išmanusis taip keistai nerimauja...

– O!.. – apsidžiaugė po savo stalu aptikęs butelį su širše. – Priminėt mano vaikystę... Kai kas iš mano vardo smagiai pasišaipydavo: „Vyte, pazirzink bitę!..“ Esat girdėję tokią dainą: „Širšūns bimbalą nukelnėjo, net plunksnelės bimbalėliui padulkėjo“?

Klasėj niekas tokios neprisiminė.

– O kaip dar vadinamas bimbalas?

Ir to penktokai nežinojo.

– Sparva, sparva!.. Miesčionys jūs, mano mieliaji. Apie sparvas ir širšūnus mes vėliau dar pakalbėsime.

Ne visi žinojo, kodėl jų mokytojas po žiemos atostogų atėjo plikai nusiskutęs. Gal kas nors kritikavo, kad jis – nesuprasi – garbanotas ar toks susivėlęs. Baigiantis mokslo metams paaiškėjo, kad Melnragis gydėsi vėžį, o po cheminės terapijos žmonės paprastai nuplinka.